

Warszawa, 21 grudnia 2022 r.

Pan
Szymon Szynkowski vel Sęk
Minister
do Spraw Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

nawiązując do pisma Ministra do Spraw Unii Europejskiej z dnia 13 maja 2022 r., znak sprawy: DPUE.920.648.2022.SŻ(2), przede wszystkim uprzejmie dziękuję za wnikliwą analizę projektu *ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych* (UD 385) oraz przedstawione stanowisko.

Odnosząc się do zgłoszonych przez Państwa Resort uwag informuję, że zostały one częściowo uwzględnione i stosownie do powyższego projekt został uzupełniony o odpowiednie przepisy wraz z uzasadnieniem. W związku z powyższym zwracam się również z prośbą o przyjęcie dodatkowych wyjaśnień. I tak:

1. Uwagi zgłoszone przez Pana Ministra do niniejszego projektu można ująć w kilku podstawowych grupach.

Pierwszą z nich tworzą uwagi kwestionujące uchylenie § 1c w art. 53 u.s.p. przewidującego zakaz dostępu przez Ministra Sprawiedliwości jako administratora systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe do akt postępowania.

Drugą grupę stanowią uwagi, w których autor postuluje rozważenie wprowadzenia zamkniętego katalogu danych, które mogą być przetwarzane przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie projektowanego art. 175ca (projekt z dnia 25 kwietnia 2022 r.).

Trzecia grupa uwag koncentruje się na ocenie wprowadzenia pojęcia „współadministratorów danych osobowych” w kontekście art. 26 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Dz. Urz. UE L 177, s. 6, dalej „rozporządzenie 2016/679”, „RODO” oraz zakwestionowaniu statusu sądów jako współadministratorów danych osobowych przetwarzanych w sądowych systemach teleinformatycznych.

2. Jeśli chodzi o zastrzeżenia dotyczące uchylenia § 1c w art. 53 u.s.p. przewidującego zakaz dostępu przez Ministra Sprawiedliwości jako administratora systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe do akt postępowania – uwagi w tym zakresie zostały uwzględnione.

W związku z uwzględnieniem zgłoszonych uwag, uchylenie § 1c w art. 53 u.s.p. oraz § 1a-1b i § 5, ma charakter porządkujący i dostosowawczy do propozycji doprecyzowania zagadnień wskazanych w projektowanym art. 175da u.s.p., dotyczących rodzajów sądowych systemów teleinformatycznych, tworzonych i utrzymywanych przez Ministra Sprawiedliwości, jednoznacznego wskazania podmiotu odpowiedzialnego za administrowanie tymi systemami, współadministrowania danymi, w tym danymi osobowymi znajdującymi się w tych systemach czy również możliwości określenia przez Ministra Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, opisu systemów teleinformatycznych stosowanych w sądach powszechnych, wymaganiach standaryzujących w zakresie bezpieczeństwa, wydajności i rozwoju systemu lub sposobu postępowania w zakresie stwierdzania zgodności oprogramowania z opisem systemu. Celem takiego rozwiązania było przeniesienie części rozwiązań z uchylanych przepisów do działu IVA u.s.p. „Przetwarzanie danych osobowych, telekomunikacyjnych, pocztowych i internetowych oraz informatyzacja sądów powszechnych”. Uchylane przepisy definiowały system teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe jako system do tworzenia i przetwarzania akt sprawy (§ 1a) oraz wskazywały Ministra Sprawiedliwości jako jego administratora (§ 1b), który jako administrator nie miał dostępu do akt postępowania (§ 1c). Projekt przewiduje nowy katalog sądowych systemów teleinformatycznych (art. 175da § 1 u.s.p.), który nie ogranicza się do jednego systemu obsługującego postępowanie sądowe. Administratorem sądowych systemów teleinformatycznych będzie Minister Sprawiedliwości na podstawie projektowanego art. 175da § 2 i 3 u.s.p., właściwy dyrektor

sądu apelacyjnego na podstawie projektowanego art. 175da § 7 u.s.p., sąd lub inny podmiot realizujący zadania publiczne, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070 oraz z 2022 r. poz. 1087) na podstawie projektowanego art. 175da § 8 u.s.p. Proponowane rozwiązanie będzie spójne z art. 175c § 1 u.s.p., który określa, że administratorem systemu służącego do przetwarzania danych osobowych uzyskanych z systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 213 § 1a Kodeksu postępowania karnego, jest Minister Sprawiedliwości. Ponadto na podstawie projektowanego art. 175da § 9 u.s.p. Minister Sprawiedliwości nie będzie już zobowiązany, lecz uprawniony do określenia w drodze rozporządzenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, opisu systemów teleinformatycznych stosowanych w sądach powszechnych (struktura, minimalna funkcjonalność, zakres komunikacji pomiędzy elementami systemu bądź pomiędzy systemami), wymagań standaryzujących w zakresie bezpieczeństwa, wydajności i rozwoju systemów, a także sposobu postępowania w zakresie stwierdzania zgodności oprogramowania z opisem systemów.

Zgodnie z podniesionymi uwagami projektodawca zdecydował się pozostawić przepis stanowiący, że Minister Sprawiedliwości nie ma dostępu do akt postępowania (uchylony art. 53 § 1c u.s.p.). Stosownie z art. 175da § 4 u.s.p. Minister Sprawiedliwości jako administrator systemów teleinformatycznych, o których mowa w § 2, nie ma dostępu do akt postępowania. Minister Sprawiedliwości wyłącznie w ramach realizacji ustawowych zadań związanych w szczególności z informatyzacją sądownictwa i obsługą informatyczną sądów będzie mógł przetwarzać np. dane dotyczące nazw stron zawarte w pismach sądowych niewymagających podpisu doręczanych za pomocą usługi wydruku centralnego, znajdujących się w sądowych systemach teleinformatycznych administrowanych przez Ministra Sprawiedliwości i wyłącznie w tym celu. Z uwagi na rozszerzenie rodzajów sądowych systemów teleinformatycznych uchylany art. 53 § 1c u.s.p. został zmodyfikowany i wskazuje, że Minister Sprawiedliwości, gdy występuje jako administrator określonych sądowych systemów teleinformatycznych, nie będzie miał dostępu do akt postępowania. Dotyczy to nie tylko systemów teleinformatycznych obsługujących postępowania sądowe lub ich części, które ściśle najczęściej stwarzają niebezpieczeństwo dostępu do akt postępowania, ale nie można wykluczyć istnienia takiego zagrożenia w przypadku systemów teleinformatycznych, w których prowadzone są rejestry sądowe, czy w których prowadzone są urządzenia ewidencyjne.

3. W zakresie zastrzeżeń odnośnie wprowadzenia zamkniętego katalogu danych, które mogą być przetwarzane przez Ministra Sprawiedliwości – uwagi nie zostały uwzględnione, jednak projekt ustawy został uzupełniony o odpowiednie przepisy wraz z uzasadnieniem.

Projektodawca na skutek uwzględnienia uwag zgłoszonych w uzgodnieniach międzyresortowych i opiniowaniu – usunął z projektu ustawy art. 175ca, nadał nowe brzmienie art. 175da wprowadzając do niego następne jednostki redakcyjne, w szczególności § 1 i § 6 dotyczące analizowanego zagadnienia.

Projektodawca zdecydował się uzupełnić projekt określając w tekście ustawy zadania Ministra Sprawiedliwości z zakresu informatyzacji sądownictwa. Zgodnie z projektowanym w art. 175da § 1 u.s.p. „§ 1. *Minister Sprawiedliwości wykonuje zadania z zakresu informatyzacji sądownictwa polegające w szczególności na projektowaniu, wdrażaniu, eksploatacji, integracji, utrzymaniu, rozwoju, administrowaniu i udostępnianiu sądowych systemów teleinformatycznych, zabezpieczaniu danych osobowych przetwarzanych w tych systemach, koordynowaniu tych działań oraz zapewnieniu możliwości wymiany informacji pomiędzy tymi systemami.*”. Wymienione w przepisie zadania Ministra Sprawiedliwości z zakresu informatyzacji sądownictwa będą stanowiły jedno z istotnych ograniczeń przetwarzania przez Ministra Sprawiedliwości danych, w tym danych osobowych znajdujących się w sądowych systemach teleinformatycznych. W obliczu dalszego rozwoju nowoczesnych technologii we współczesnym społeczeństwie informacyjnym utrudnione i niecelowe jest wskazywanie kazuistycznego i zamkniętego katalogu zadań z obszaru informatyzacji sądownictwa, zadania te będą bowiem dotyczyły technicznych i organizacyjnych aspektów związanych ze stopniową integracją istniejących i nowopowstałych narzędzi informatycznych wspierających bądź to poszczególne rodzaje postępowań, bądź to poszczególne usługi elektroniczne udostępniane w ramach tych postępowań lub poza nimi, zarówno na poziomie centralnym (tj. Ministerstwa Sprawiedliwości), jak i regionalnym (na poziomie sądów apelacyjnych).

Wyodrębnienie przykładowego katalogu zadań związanych z informatyzacją sądownictwa zostało przewidziane na potrzeby realizacji kompetencji Ministra Sprawiedliwości do przetwarzania danych zawartych w sądowych systemach teleinformatycznych (art. 175da § 6 u.s.p.).

W projektowanym art. 175da dodano zatem § 6, zgodnie z którym: „§ 6. *Minister Sprawiedliwości przetwarza dane, w tym dane osobowe znajdujące się w*

systemach teleinformatycznych określonych w § 2, wyłącznie w zakresie niezbędnym dla realizacji ustawowych zadań Ministra Sprawiedliwości, w szczególności związanych z informatyzacją sądownictwa.”. Artykuł 175da § 6 ma stanowić podstawę prawną dla przetwarzania przez Ministra Sprawiedliwości danych, w tym danych osobowych znajdujących się w sądowych systemach teleinformatycznych, np. danych stron, pełnomocników i innych osób uczestniczących w postępowaniach sądowych, ale wyłącznie w zakresie niezbędnym do wykonywania ustawowych zadań Ministra Sprawiedliwości, w szczególności związanych z informatyzacją sądownictwa. Zakres i rodzaj przetwarzanych danych będzie uzależniony od tego, jakie dane będą niezbędne dla realizacji poszczególnych zadań. Będzie miało to istotne znaczenie w sytuacjach pojawienia się w systemach teleinformatycznych choćby szczątkowych danych, w tym danych osobowych osób będących uczestnikami postępowań. Realizacja ustawowych zadań Ministra Sprawiedliwości stanowi dopełnienie ograniczeń związanych z przetwarzaniem danych w sądowych systemach teleinformatycznych.

Nie jest przy tym zasadne wskazanie w ustawie ustrojowej zamkniętego katalogu danych przetwarzanych w sądowych systemach teleinformatycznych. Zakres i rodzaj przetwarzanych danych będzie uzależniony od tego, jakie dane będą niezbędne dla realizacji poszczególnych zadań podmiotów nimi administrującymi. Ponadto, zakres danych określony jest we właściwych szczególnych przepisach regulujących funkcjonowanie sądowych systemów teleinformatycznych¹. Częsta zmiana właściwych przepisów może zmienić zakres przetwarzanych danych; każda taka zmiana powodowałaby konieczność nowelizacji u.s.p., co w tym przypadku byłoby problematyczne i niecelowe.

Przyjęte przez projektodawcę w art. 175da § 6 u.s.p. wyrażenie, zgodnie z którym Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje kompetencja do przetwarzania danych zawartych w sądowych systemach teleinformatycznych „wyłącznie w zakresie niezbędnym dla realizacji ustawowych zadań Ministra Sprawiedliwości, w szczególności związanych z informatyzacją sądownictwa”, w istocie oznacza, że **przepis ten nie przyznaje Ministrowi Sprawiedliwości jako administratorowi systemu teleinformatycznego ogólnej i nieograniczonej kompetencji upoważniającej go do dostępu do wszelkich**

---

¹ Zob. art. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych, który określa zakres danych ujawnianych w Rejestrze, art. 359 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, który określa zakres danych przetwarzanych przez Ministra Sprawiedliwości, okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich oraz komisję do spraw kierowania nieletnich do młodzieżowego ośrodka wychowawczego.

danych zawartych w tych systemach, jak podnoszono często w uwagach do projektu, lecz tylko do tych informacji, do których dostęp jest niezbędny w celu realizacji ustawowych zadań Ministra Sprawiedliwości, w szczególności zadań związanych z informatyzacją sądownictwa wymienionych w art. 175da § 1 u.s.p. Minister Sprawiedliwości realizuje szereg zadań określonych przykładowo w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ale również w szeregu przepisów szczególnych (ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym, ustawa o Krajowym Rejestrze Zadłużonych, ustawa o księgach wieczystych i hipotece, Kodeks postępowania cywilnego)².

W celu realizacji ustawowych zadań Ministra Sprawiedliwości konieczne jest przetwarzanie niektórych danych. Przykładowo, w celu realizacji zadania polegającego na udostępnianiu systemu Minister Sprawiedliwości musi utworzyć narzędzie uwierzytelniania użytkowników tego systemu, dzięki któremu będą mogli oni logować się do systemu i korzystać z danych w nim zawartych. W tym celu musi mieć dostęp do podstawowych danych osób, które będą użytkownikami określonego systemu.

Na podstawie Zintegrowanego Systemu Rachunkowości i Kadr wielokrotnie sporządzane są w Ministerstwie Sprawiedliwości wewnętrzne analizy, zestawienia, do których jest niezbędne przetworzenie danych, w tym danych osobowych. Są to analizy wytwarzane do celów wewnętrznych i niezbędnych do zarządzania administracyjnego (np. fluktuacja kadr w sądach, poziomy wynagrodzeń w sądach, liczby osób zatrudnionych w poszczególnych sądach, komórkach organizacyjnych sądów, weryfikacja zatrudnienia wskazanych osób w sądach itp.), na wewnętrzne zlecenie kierownictwa lub innych wydziałów. Efektem tych prac są zazwyczaj dane liczbowe o ilości pracowników, obsadzonych etatów/absencji – w różnorodnym ujęciu (rozbiciu na sądy, wydziały, z podziałem na płeć, z przedziałami wiekowymi, wynagrodzenie itp.). Wykonuje się także analizy dotyczące procesu nominacji sędziów, asesorów o ilości zgłoszeń, etapów procesów itp. W takich przypadkach Minister Sprawiedliwości przetwarza dane osobowe w ramach powierzonych zadań polegających na dokonywaniu analiz mających na celu realizację zasady racjonalnego wykorzystania kadr sądownictwa powszechnego, analiz obciążenia zadaniami poszczególnych sądów, przydzielania nowych stanowisk sędziowskich oraz asesorskich poszczególnym sądom.

Ponadto Minister Sprawiedliwości, jako podmiot zobowiązany do udzielenia informacji, wykonując zadania publiczne i w ramach wykonywania powierzonych mu

---

² Por. Uzasadnienie projektu ustawy, s. 13-14.

zadań publicznych, może wytwarzać lub pozyskiwać dane stanowiące informację publiczną. Przetwarzając powierzone dane, Minister Sprawiedliwości udziela informacji publicznych w trybie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej. Zazwyczaj są to pytania o dane liczbowe, listy osób, wynagrodzenia na stanowiskach, wiek minimalny, maksymalny, średni w różnych grupach pracowników czy wykaz urlopów wypoczynkowych sędziów z danego sądu. Dane przygotowywane do odpowiedzi w trybie dostępu do informacji publicznej również są przygotowywane w różnym ujęciu.

W celu realizacji przykładowo wymienionych zadań ustawowych Minister Sprawiedliwości przetwarza dane, w tym dane osobowe znajdujące się w systemach teleinformatycznych określonych w art. 175da § 2 u.s.p. Przetwarzanie danych osobowych jest przy tym zgodne z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Dz. Urz. UE L 177, s. 6, dalej „rozporządzenie 2016/679”, „RODO”. Stosownie do **art. 5 ust. 1 lit. a RODO** dane osobowe muszą być przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą. Z art. 6 ust. 1 lit. c i e rozporządzenia 2016/679 wynika, że **przetwarzanie jest zgodne z prawem** wyłącznie w przypadkach, gdy – i w takim zakresie, w jakim – spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków: przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze oraz przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Ponadto **art. 86 RODO określa relacje między prawem do ochrony danych osobowych a prawem dostępu do dokumentów urzędowych (prawem dostępu do informacji publicznej).** Zgodnie z tym przepisem dane osobowe zawarte w dokumentach urzędowych, które posiada organ lub podmiot publiczny lub podmiot prywatny w celu wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym, mogą zostać przez ten organ lub podmiot ujawnione zgodnie z prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego, któremu podlegają ten organ lub podmiot, dla pogodzenia publicznego dostępu do dokumentów urzędowych z prawem do ochrony danych osobowych na mocy niniejszego rozporządzenia. Prawodawca unijny potwierdza zatem możliwość ujawniania (udostępniania) danych osobowych zawartych w dokumentach urzędowych w oparciu o przepisy unijne lub przepisy obowiązujące w krajach członkowskich.

Projektowany art. 175da § 6 u.s.p. **nie przyznaje więc Ministrowi Sprawiedliwości ogólnej, nieograniczonej kompetencji do przetwarzania danych stron, pełnomocników i innych osób uczestniczących w postępowaniach sądowych zawartych w tych systemach**, a jedynie w ramach realizowanych ustawowych zadań Ministra Sprawiedliwości, w szczególności z zakresu informatyzacji sądów. Pozyskanie danych osobowych, w tym danych wrażliwych w innym celu nie będzie dopuszczalne. Zasady przetwarzania danych wrażliwych reguluje art. 9 RODO.

Pozyskanie niektórych danych stron, pełnomocników i innych osób uczestniczących w postępowaniach jest konieczne do realizacji ustawowych zadań Ministra Sprawiedliwości związanych w szczególności z tworzeniem warunków do sprawnego funkcjonowania sądów powszechnych w sprawach finansowych, kadrowych i administracyjno-gospodarczych, z zapewnieniem możliwości tworzenia i funkcjonowania sądowych systemów teleinformatycznych. Ingerencja przez art. 175da § 6 u.s.p. w autonomię informacyjną stanowiącą element konstytucyjnego prawa do prywatności jest zatem uzasadniona także realizacją procesu informatyzacji sądownictwa w zakresie koniecznym do realizacji tego celu. Informatyzacja sądownictwa ma służyć poprawieniu sprawności funkcjonowania sądów, przyspieszeniu pracy sędziów i innych pracowników sądów oraz ułatwieniu stronom i ich pełnomocnikom udziału w postępowaniu, co niewątpliwie przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego w demokratycznym państwie prawnym. Oznacza to, że art. 175da § 6 u.s.p. spełnia przesłanki ograniczenia konstytucyjnego prawa do prywatności określone w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz przesłankę niezbędności pozyskiwania informacji o obywatelach określoną w art. 51 ust. 2 Konstytucji RP (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 października 2015 r., Kp 1/15).

4. W zakresie zastrzeżeń dotyczących wprowadzenie pojęcia „współadministratorów danych osobowych” w kontekście art. 26 RODO oraz status sądów jako współadministratorów danych osobowych przetwarzanych w sądowych systemach teleinformatycznych – uwagi zostały częściowo uwzględnione; usunięto zapisy powielające przepisy RODO.

Minister do spraw Unii Europejskiej podkreślił, że sądy w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości albo realizacji zadań z zakresu ochrony prawnej są administratorami danych znajdujących się w systemach teleinformatycznych, a nie ich

współadministratorami. Uwaga ta nie została uwzględniona ze względów wskazanych niżej.

Dane osobowe przetwarzane w sądach mogą zostać skatalogowane przykładowo w dwa osobne zbiory. Pierwszy z nich tworzą dane przetwarzane w związku ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości albo realizacji zadań z zakresu ochrony prawnej, a więc dane osobowe gromadzone i przetwarzane na potrzeby postępowań sądowych (dane orzecznicze), podczas gdy drugi zbiór danych stanowią dane przetwarzane w związku z działalnością administracyjną sądów (dane nieorzecznicze).

Artykuł 175db u.s.p. odnosi się do pierwszego z tych zbiorów danych. Zgodnie z tym przepisem administratorem danych osobowych przetwarzanych w postępowaniach sądowych w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości albo realizacji zadań z zakresu ochrony prawnej są sądy.

Administratorem danych osobowych przetwarzanych w sądach w innych celach niż sprawowanie wymiaru sprawiedliwości są prezesi sądów, dyrektorzy oraz Minister Sprawiedliwości w związku z czynnościami przetwarzania danych osobowych w zakresie działalności administracyjnej sądów (por. art. 8 pkt 1 i 2 u.s.p.) w szczególności jeśli czynności przetwarzania dotyczą danych osobowych sędziów, referendarzy sądowych, biegłych sądowych, pracowników sąd, kuratorów (art. 175a u.s.p.).

Projektodawca dodał przy tym § 4 w art. 175a u.s.p., precyzując że administratorami danych osobowych przetwarzanych w związku z działalnością administracyjną sądów są prezesi właściwych sądów, dyrektorzy właściwych sądów oraz Minister Sprawiedliwości w ramach realizowanych zadań. Celem tej zmiany jest wprowadzenie wyraźnego przepisu przyznającego status administratora danych osobowych przetwarzanych w ramach czynności administracyjnych sądu prezesom sądów, dyrektorom sądów i Ministrowi Sprawiedliwości, w ramach realizowanych zadań, zwłaszcza w związku z projektowaną zmianą treści art. 175da, konstytuującą system teleinformatyczny wspierający działalność administracyjną sądów, a także odwołującą się wyraźnie do koncepcji współadministrowania danymi osobowymi przetwarzanymi w sądowych systemach teleinformatycznych (por. art. 175da § 2 i 5 u.s.p.), co może wywoływać wątpliwości co do statusu administratorów danych osobowych przetwarzanych w ramach czynności administracyjnych sądu czy trudność w ustaleniu podmiotu będącego administratorem tego rodzaju danych osobowych.

W art. 175da mowa jest o danych osobowych przetwarzanych nie w zależności od rodzaju zbioru danych (np. orzecznice i nieorzecznice), lecz ze względu na fakt gromadzenia tych danych w sądowych systemach teleinformatycznych lub rodzaj systemów teleinformatycznych, w których te dane są gromadzone. Przepis wymienia w tym zakresie kilka podmiotów. Każdy z tych podmiotów jest administratorem określonego zbioru danych osobowych, jednakże łącznie te podmioty współadministrują tymi danymi zawartymi w określonych przepisem sądowych systemach teleinformatycznych. Umieszczenie danych w tych systemach służyć może wspólnym albo różnym celom, w szczególności jest to związane z realizacją obowiązków informacyjnych ciążących na administratorach.

Sądowe systemy teleinformatyczne zawierają różne dane osobowe i zbiory danych w tych systemach nie są przyporządkowane poszczególnym systemom teleinformatycznym. Dzieje się tak dlatego, że dane osobowe uczestników postępowań sądowych zgromadzonych w sądowych systemach teleinformatycznych mogą być przetwarzane przez kilku administratorów. Ponadto te same dane, a także dane tego samego podmiotu mogą być przetwarzane zarówno w zbiorze danych, który powstał w wyniku sprawowania przez sąd wymiaru sprawiedliwości i którego administratorem jest sąd (art. 175da i art. 175db u.s.p.), jak również mogą znajdować się w zbiorze danych, którego administratorem są inne podmioty upoważnione do przetwarzania danych w związku z podejmowanymi czynnościami z zakresu administracji, o których mowa w art. 8 pkt 1 i 2 u.s.p. Dzieje się tak w szczególności wówczas, gdy sądy w ramach działalności orzeczniczej przetwarzają dane osobowe uczestników postępowań sądowych a następnie dane tych samych osób są przetwarzane przez pracowników sądów w związku z potrzebą ich utrwalenia albo przeniesieniem na inny nośnik, a także udostępnianiem danych, w szczególności przez pracowników Biura Obsługi Interesantów.

Niemniej uznanie np. Ministra Sprawiedliwości za współadministratora danych osobowych przetwarzanych w sądowych systemach teleinformatycznych nie oznacza, że będzie miał on swobodny i nieograniczony dostęp do danych osobowych skatalogowanych w zbiorze danych orzeczniczych, tj. danych przetwarzanych w postępowaniach sądowych w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości albo realizacji zadań z zakresu ochrony prawnej, których administratorem są sądy zgodnie z art. 175db u.s.p. Zgodnie z projektowanym art. 175da § 6 u.s.p. Minister Sprawiedliwości przetwarza dane, w tym dane osobowe znajdujące się w systemach teleinformatycznych określonych w § 2,

wyłącznie w zakresie niezbędnym dla realizacji ustawowych zadań Ministra Sprawiedliwości, w szczególności związanych z informatyzacją sądownictwa.

W ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości sądy występują więc w relacji współadministrowania danymi.

Może w tym kontekście powstać pytanie dotyczące zasad reprezentacji sądu. Sąd w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości albo realizacji zadań z zakresu ochrony prawnej reprezentowany jest na zasadach ogólnych przez prezesa sądu zgodnie z art. 22 § 1 pkt 1 u.s.p.

Punktem wyjścia do stwierdzenia statusu współadministratorów jest zarówno określony stan faktyczny, jak i wyraźny przepis prawa. Nowelizacja u.s.p. odwołuje się już wyraźnie do roli, jaką mają pełnić poszczególne podmioty będące administratorami danych osobowych przetwarzanych w sądowych systemach teleinformatycznych.

Koncepcja współadministratora, jaką proponuje projekt ustawy w art. 175da, jest zgodna z jej znaczeniem uregulowanym przez art. 26 RODO i ma odniesienie do regulowanej przepisem art. 175da sytuacji, ponieważ, zgodnie z art. 26 ust. 1 zdanie 1 RODO: Jeżeli co najmniej dwóch administratorów wspólnie ustala cele i sposoby przetwarzania, są oni współadministratorami. Zgodnie z przyjętym rozumieniem tego zagadnienia, ze współadministrowaniem mamy do czynienia wtedy, gdy jeden, bądź kilka celów jest realizowanych przez więcej niż jednego administratora danych osobowych z wykorzystaniem tych samych zasobów, jakimi w tym przypadku są dane osobowe, a zatem jest to dokładnie sytuacja, którą opisuje art. 175da. Wykreślono przy tym z projektu zapisy dotyczące wspólnego ustalania celów i sposobów przetwarzania danych osobowych w ramach jednego zbioru danych jako kryterium współadministrowania oraz zapis dotyczący uzgadniania przez współadministratorów w drodze pisemnego porozumienia podziału swoich obowiązków, tym samym dostosowując treść przepisów w tym zakresie do art. 26 RODO i nie powtarzając tego przepisu rozporządzenia w ustawie.

Warunkiem uznania danej relacji za współadministrowanie jest to, że każdy z uczestniczących w niej podmiotów ma status administratora. Artykuł 26 RODO opiera się na pojęciu, zdefiniowanym w art. 4 pkt 7 RODO, zgodnie z którym administrator oznacza „osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych; jeżeli cele i sposoby takiego przetwarzania są określone w prawie Unii lub w

prawie państwa członkowskiego, to również w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego może zostać wyznaczony administrator lub mogą zostać określone konkretne kryteria jego wyznaczania”. Istotą administrowania jest decydowanie o celach i sposobach przetwarzania danych oraz ponoszenie odpowiedzialności za przetwarzanie danych, przy czym już w definicji prawodawca unijny przewidział możliwość, aby działania te były realizowane wspólnie przez kilka podmiotów. Cele i sposoby przetwarzania mogą być ustalane wspólnie przez kilku (dwóch lub więcej) administratorów. W praktyce jednym z czynników mających istotne znaczenie dla oceny, czy mamy do czynienia z współadministrowaniem danymi, jest wspólne wykorzystywanie tych samych danych osobowych przez kilku administratorów (określane również jako współdzielenie zasobów).

Cel przetwarzania nie musi być dla wszystkich współadministratorów tożsamy, wystarczy jedynie, że dokonują oni wspólnych ustaleń co do celów i sposobów przetwarzania określonych danych. Cele zatem nie muszą być tożsame, ale powinny być ustalane w drodze wspólnych uzgodnień (art. 26 ust. 1 RODO). Administratorzy muszą się porozumieć w zakresie celów i sposobów przetwarzania danych osobowych. Wykładnia językowa wskazuje zatem, że „wspólne” ustalenia oznaczają komunikację pomiędzy administratorami w powyższym zakresie. Ponadto cel przetwarzania danych nie musi być wspólny dla współadministratorów, co oznacza, że każdy z nich może przetwarzać dane osobowe dla własnego celu, które to cele w sumie składają się na cel przetwarzania danych w ramach procesu przetwarzania objętego współadministrowaniem (zob. P. Barta, M. Kawecki, P. Litwiński, Komentarz do art. 26, teza 2 [w:] Ogólne rozporządzenie o ochronie danych..., red. P. Litwiński, s. 300). W doktrynie niemieckiej wskazuje się, że współadministrowanie przybierać może dwie podstawowe formy: pełnego i częściowego współadministrowania. J. Hartung argumentuje, że w przypadku pełnego współadministrowania dochodzi do pełnego i zgodnego działania przy określaniu celów i sposobów przetwarzania. Natomiast przy częściowym współadministrowaniu administratorzy zachowują większą swobodę, a poszczególne podmioty określają jedynie niektóre ze sposobów lub celów. W tym modelu współdecydowanie nie rozciąga się więc równomiernie na wszystkie obszary danego przetwarzania. Ustalanie celów i sposobów przetwarzania „wspólnie” z innymi administratorami sprowadzać się może zarówno do ustalania razem z innymi administratorami lub innym administratorem tych celów, ale też może oznaczać ustalanie ich niesamodzielnie, w różnych konfiguracjach i zakresach.

Udział stron w tym procesie decyzyjnym może więc przyjmować różne formy, a kwalifikacja podmiotowa i przypisanie statusu współadministratora następować musi z odpowiednią dozą elastyczności i z uwzględnieniem możliwie dużej różnorodności rodzajów pluralistycznej kontroli nad danymi (cyt. za: K. Witkowska-Nowakowska, Komentarz do art. 26, teza 7 [w:] RODO. Ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Komentarz, red. E. Bielak-Jomaa, D. Lubasz, LEX).

Niejednokrotnie relacje współadministrowania są trudne do oceny i dotyczą wielu złożonych aspektów przetwarzania. Ten system przetwarzania z założenia nie jest transparentny, więc aby zapewnić realizację zasad rozporządzenia 2016/679, niezbędne jest znaczne zaangażowanie podmiotów uczestniczących w przetwarzaniu na zasadzie współadministrowania, ustalenie reguł postępowania w tych wspólnych relacjach oraz wzajemnych kompetencji. To specyficzne i złożone środowisko przetwarzania wymaga takich ustaleń, by łatwo można było przypisać współadministratorom role i zakres obowiązków. Z drugiej strony, ta złożoność i zawilość relacji wyklucza możliwość stworzenia kompletnej, zamkniętej listy przypadków sprawowania wspólnej kontroli nad celami i sposobami przetwarzania.

Najważniejszym celem przetwarzania danych osobowych w związku z informatyzacją sądownictwa jest zapewnienie sprawności czy przyspieszenie prowadzonych postępowań. Celów tych będzie znacznie więcej, jak np. zapewnienie sprawności administracyjnej sądów, realizacja nadzoru administracyjnego przez Ministra Sprawiedliwości i prezesa właściwego sądu, etatyzacja sądownictwa, etc.

Na podstawie art. 26 RODO Minister Sprawiedliwości, prezesi sądów i dyrektorzy sądów będą w drodze wspólnych uzgodnień ustalać cele i sposoby przetwarzania danych. Forma uzgodnień będzie dowolna (np. uzgodnienia będą mogły przyjąć formę pisemnych porozumień). Zakres uzgodnień pozostawiony będzie uznaniu współadministratorów. Może np. obejmować przetwarzanie danych osobowych w ramach czynności administracyjnych sądów i wyłączać/nie obejmować przetwarzania danych osobowych przetwarzanych w postępowaniach sądowych w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości albo realizacji zadań z zakresu ochrony prawnej. W takim ujęciu uzgodnienia o wyłączeniu kategorii danych orzeczniczych spod zakresu uzgodnień będzie swego rodzaju uzgodnieniem w tym zakresie (aspekt negatywny przetwarzania danych osobowych).

Przyjęcie koncepcji współadministrowania w przepisach u.s.p. nie wykluczy zatem dokonywania wzajemnych uzgodnień. Akt normatywny rangi ustawy jako generalny i abstrakcyjny powinien być pozbawiony zbędnej kazuistyki, a temu nie sprzyjałoby uregulowanie w nim konkretnych praw i obowiązków poszczególnych współadministratorów.

5. Jednocześnie wyjaśniam, że po przeprowadzeniu etapu uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania na skutek uwag zgłoszonych do art. 31a u.s.p. przez: Ministra Rodziny i Polityki Społecznej oraz sądy, **wykreślone zostało zdanie drugie w projektowanym art. 31a § 1a u.s.p., zmianie uległ art. 31a § 1 pkt 3 u.s.p., dodany został § 1b w art. 31a u.s.p. oraz przepis przejściowy (art. 2 projektu ustawy).** Pierwszy z dodanych przepisów precyzuje naturę stosunku prawnego łączącego dyrektora sądu apelacyjnego z pracownikami sądów wykonujących zadania z zakresu informatyzacji sądownictwa i obsługi informatycznej sądów na obszarze właściwości danej apelacji i stanowi *lex specialis* do art. 31a § 1 pkt 3 u.s.p. Dyrektor sądu apelacyjnego jest zgodnie z projektowanym art. 31a § 1b u.s.p. zwierzchnikiem służbowym i dokonuje czynności z zakresu prawa pracy oraz reprezentuje sąd w tym zakresie wobec pracowników sądu wykonujących zadania, o których mowa w § 1a, w sądach działających na obszarze właściwości danej apelacji. Natomiast dodany przepis przejściowy – art. 2 (dotychczasowy art. 2 projektu staje się art. 3) – określa sytuację prawną pracowników wykonujących zadania z zakresu informatyzacji sądownictwa oraz obsługi prawnej sądów, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są zatrudnieni przez dyrektorów sądów w sądach okręgowych i sądach rejonowych działających na obszarze danej apelacji, a po wejściu w życie tej ustawy zatrudnienie takich pracowników będzie w wyłącznej kompetencji dyrektora sądu apelacyjnego.

Przedstawiając powyższe, **zwracam się o życzliwe przyjęcie niniejszych wyjaśnień, a w konsekwencji – uznanie projektu za uzgodniony.**

Z uwagi na potrzebę pilnego sfinalizowania prac nad tym projektem, zwracam się o przesłanie stanowiska w możliwie krótkim terminie. Gdyby to było możliwe, będę szczególnie wdzięczny za przedstawienie stanowiska **do dnia 30 grudnia 2022 r. – jeśli to będzie możliwe bez uszczerbku dla analizy i przedstawienia stanowiska, o którym**

mowa wyżej. Jednocześnie zwracam się z uprzejmą prośbą o przedstawienie stanowiska także pocztą elektroniczną, na adres mailowy: sekretariat.dlus@ms.gov.pl.

*Z wyrazami szacunku
z up. Ministra Sprawiedliwości*

Michał Woś

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Załącznik:

- projekt ustawy wraz z uzasadnieniem i OSR.